

isbn 82-92313-04-4

JAN VALENTIN SÆTHER | envelope

Jan Valentin Sæther

«Envelope»

Galleri Sub Comandante

25 - 28 april 2002

essay: Hanne Storm Ofteland

Hand to Mouth Publishing

Oslo 2002

Publikasjonen er utgitt i forbindelse med Jan Valentin Sæthers utstilling «Envelope» vist i Galleri Sub Comandante, Oslo, i april 2002.

Published on the occasion of Jan Valentin Saether's exhibition "Envelope" shown at Galleri Sub Comandante, Oslo, April 2002.

Katalogredaksjon, layout & ombrekking:
Hanne Storm Ofteland

Hand to Mouth Publishing © 2002
ISBN 82-92313-04-4

Alle kunstverk/all artworks:
Jan Valentin Sæther © 1979 – 2002
Dikt/poem "Triptych": Jan Valentin Sæther © 2002
Tegning/drawing, p. 3: Tristan A. Saether © 2002
Essay: Hanne Storm Ofteland © 2002

En stor takk til følgende for deres hjelp med prosjektet / I would like to thank the following for their kind assistance on the project:
Tristan A. Saether, Arne Nilsskog, Arne Borgan, Lars Kolstad Brekke, Are Mokkalbost, Christian Falch, Tobias Arnell, Hanne Storm Ofteland, Monica Celius/Morgenbladet, og Galleri Sub Comandante ved Elna Hagemann og Martin Skauen.

Hand to Mouth Publishing
Fossveien 10 B
N-0551 Oslo
Norway

Web: <www.handtomouth.net>
E-mail: <info@handtomouth.net>

Jan Valentin Saether Official Web page:
<www.handtomouth.net/JVS>
or: <kunst.no/saether>

MÅL AV INNERSTE VEGG - SUBCOMANDANTE. THE FUTURIST MANIFESTO

F. T. Marinetti, 1909

We have been up all night, my friends and I, beneath mosque lamps whose brass cupolas are bright as our souls, because like them they were illuminated by the internal glow of electric hearts. And trampling underfoot our native sloth on opulent Persian carpets, we have been discussing right up to the limits of logic and scrawling the paper with demented writing.

Our hearts were filled with an immense pride at feeling ourselves standing quite alone, like lighthouses or like the sentinels in an outpost, facing the army of enemy stars encamped in their celestial bivouacs. Alone with the engineers in the infernal stokeholes of great ships, alone with the black spirits which rage in the belly of rogue locomotives, alone with the drunkards beating their wings against the walls.

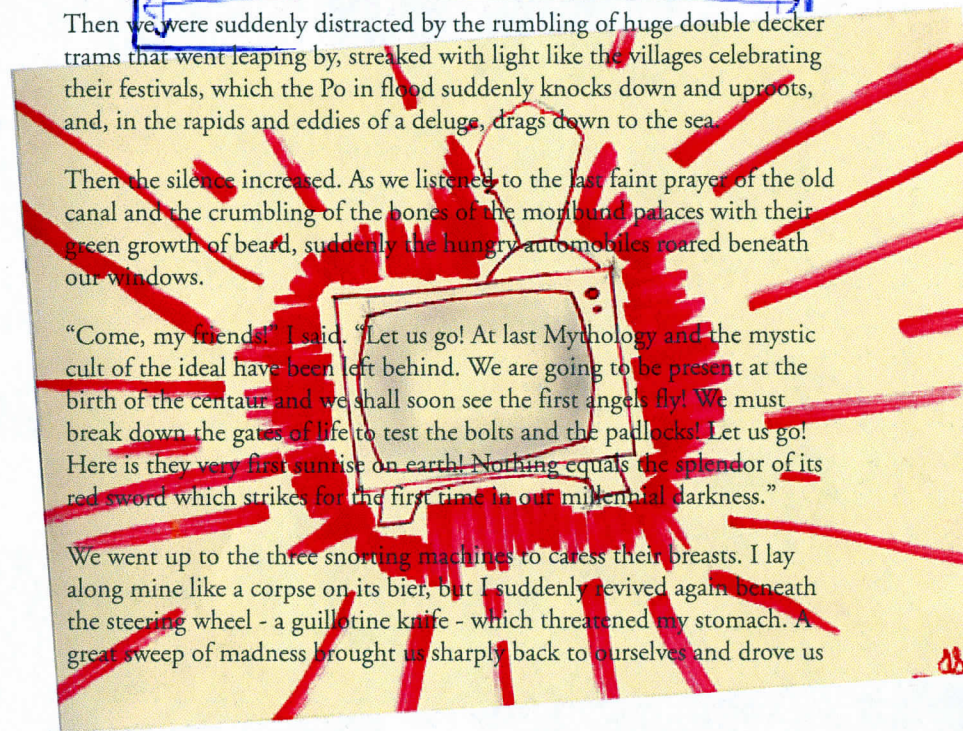
Then we were suddenly distracted by the rumbling of huge double decker trams that went leaping by, streaked with light like the villages celebrating their festivals, which the Po in flood suddenly knocks down and uproots, and, in the rapids and eddies of a deluge, drags down to the sea.

Then the silence increased. As we listened to the last faint prayer of the old canal and the crumbling of the bones of the moribund palaces with their green growth of beard, suddenly the hungry automobiles roared beneath our windows.

"Come, my friends!" I said. "Let us go! At last Mythology and the mystic cult of the ideal have been left behind. We are going to be present at the birth of the centaur and we shall soon see the first angels fly! We must break down the gates of life to test the bolts and the padlocks! Let us go! Here is the very first sunrise on earth! Nothing equals the splendor of its red sword which strikes for the first time in our millennial darkness."

We went up to the three snoring machines to caress their breasts. I lay along mine like a corpse on its bier, but I suddenly revived again beneath the steering wheel - a guillotine knife - which threatened my stomach. A great sweep of madness brought us sharply back to ourselves and drove us

Det er
5 cm
Lister
helt
Alle m
inkluder

This

Is

My

Body...

through the streets, steep and deep, like dried up torrents. Here and there unhappy lamps in the windows taught us to despise our mathematical eyes. "Smell," I exclaimed, "smell is good enough for wild beasts!"

And we hunted, like young lions, death with its black fur caped with pale crosses, who ran before us in the pale sky, palpable and living.

And yet we hunted an ideal, a wiseness stretching her up to the clouds, nor yet a crucifix. Queen to whom we offered our corpses, twisted to the shape of Byzantine images, we were to die, unless it is the desire to be rid of the too great weight of our courage!

We were only crashing beneath our turning wheels, like shirt-collars under the teeth of the watch dogs on the steps of the houses.

Death layed out in front of me at each corner offering me his hand nicely, and sometimes lay on the ground with a noise of creaking jaws, giving me velvet glimpses from the bottom of his sandals.

Let us leave good sense behind like a hidden rock and let us hurl ourselves, like fruit spiced with pride, into the immense mouth and breast of the world! Let us be withered, not from despair, but simply to reach the unfair, the unreasoning, the unkind of the universe.

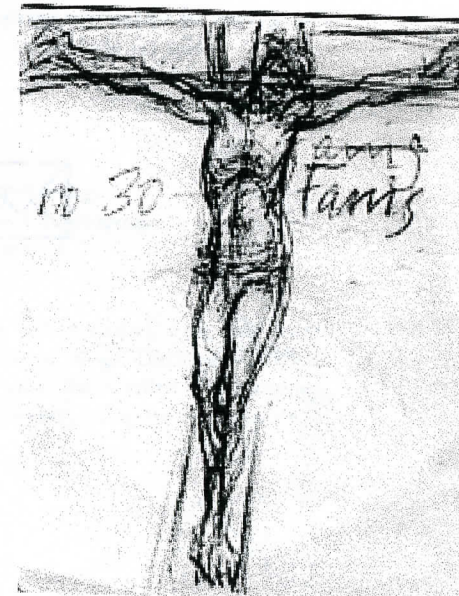
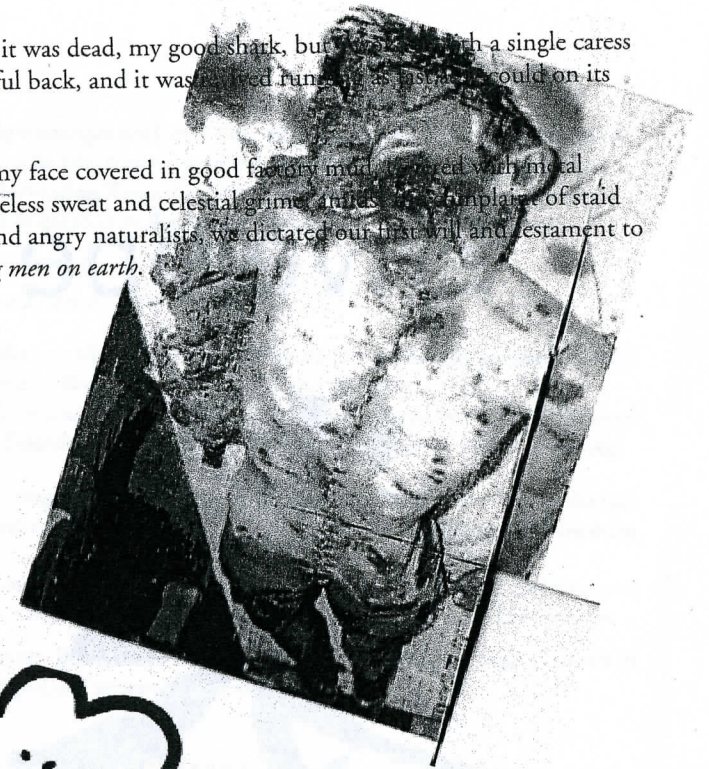
As soon as I had said these words, I turned sharply back on my tracks with the mad intoxication of puppies biting their tails, and suddenly there were two cyclists disapproving of me and tottering in front of me like two persuasive but contradictory reasons. Their stupid swaying got in my way. What a bore! Pouah! I stopped short, and in disgust hurled myself - vlan! - head over heels in a ditch.

Oh, maternal ditch, half full of muddy water! A factory gutter! I savored a mouthful of strengthening muck which recalled the black teat of my Sudanese nurse!

As I raised my body, mud-spattered and smelly, I felt the red hot poker of joy deliciously pierce my heart. A crowd of fishermen and gouty naturalists crowded terrified around this marvel. With patient and tentative care they raised high enormous grappling irons to fish up my car, like a vast shark that had run aground. It rose slowly leaving in the ditch, like scales, its heavy coachwork of good sense and its upholstery of comfort.

We thought it was dead, my good shark, but with a single caress of its powerful back, and it was raised running as fast as it could on its fins.

Then with my face covered in good factory mud, smeared with metal scratches, useless sweat and celestial grime, amidst the complaint of staid fishermen and angry naturalists, we dictated our last will and testament to all the *living men on earth*.

Envelope

蒙

By-consequence(-of), TSE: very strong connection; reason, cause, result; rule, law, pattern, standard; therefore. **Not**, PE: simple negative.

Harvesting Trial, LI CHEN: advantageous divination; putting the action in question to the test is beneficial.

Outer and Inner Aspects

☶ **Bound**: Mountains bound, limit and set a place off, stopping forward movement. **Bound** completes a full yin-yang cycle.

Connection to the outer: accomplishing words, which express things fully. **Bound** articulates what is complete and suggests what is beginning.

☵ **Gorge**: Stream ventures and falls into the gorge, flowing on through toil and danger. **Gorge** ends the yin hemisphere by leveling and dissolving forms.

Connection to the inner: flooding and leveling dissolve direction and shape, the Streaming Moment. **Gorge** ventures, falls, toils and flows on.

An outer limit hides and shields inner venturing; inner growth is **enveloped** and awareness of new growth is clouded.

Counter Indications

Nuclear trigrams **Field**, K'UN, and **Shake**, CHEN, result in Counter Hexagram 24, **Returning**, FU. **Enveloping's** preparation for moving on is contrasted with **returning** to the starting point to begin again.

Sequence

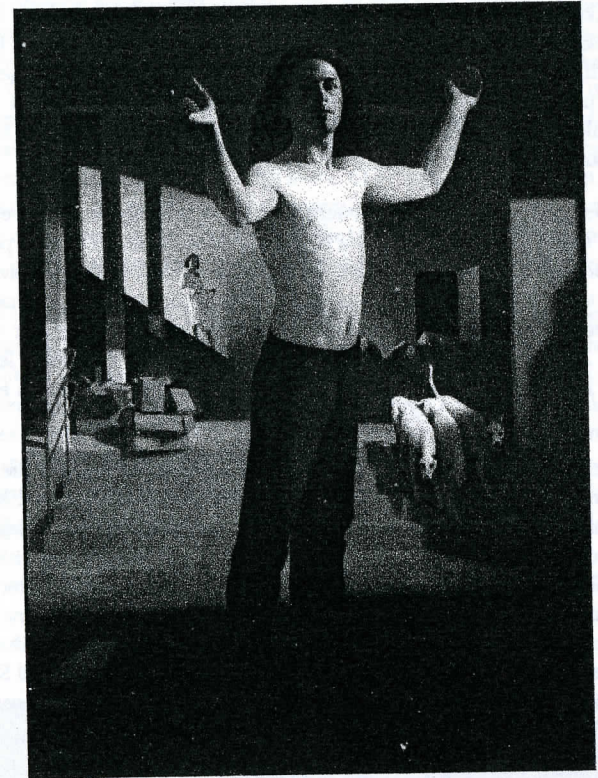
Beings giving-birth necessarily **Enveloping**.
Anterior acquiescence has the use-of **Enveloping**.
Enveloping implies envelopment indeed.
Beings's immaturity indeed.

Associated Contexts Being(s), WU: creature, thing, any single being; matter, substance, essence; nature of things. **Birth/give-birth-to**, CHENG: produce, beget, grow, bear, arise; **life**, vitality. **The ideogram**: earth and sprout. **Necessarily**, PE: unavoidably, indispensably, certainly.

蒙

The Artist...

Enveloping, Growing
In-no-way me seeking youthful
youthful Enveloping seeking me
The initial oracle - consulting
twice, three times: obscuring
Obscuring, by-consequence not
Harvest Trial.

III.

Frosset virkelighet: minne, konservering og arkeologiske funn fra vår nære historie

«Envelope» er en ganske åpen tittel. Den er som en hvilken som helst konvolutt som dumper ned i postkassa. Spennende, noen ganger litt truende. Mange har et angstladet forhold til konvolutter. Selv er jeg mest bekymret for de hvite C5-konvoluttene uten avsenderadresse og gjerne poststemplett Trondheim. De inneholder, som oftest (for autoritetsfryktende sjeler) truende inkassobrev. Velformulerte, høflige på overflaten. Et tynt ferniss av humanisme over muskler av stål og nådeløse innkrevingsmetoder. Et snev av motorsykkelgjengsmoral. Gi meg penga, – ellers! Sæthers invitasjon og tittel er kanskje like skumle. Du vet ikke hva du får i det du entrer galleriet. Du er uforberedt, og har sannsynligvis beskyttelsesskjoldet nede. For Sæther maler jo trivelige, ufarlige, teknisk godt utførte malerier som man kan se hva forestiller, gjør han ikke? (Mange later til å tro det, men de kan ærlig talt ikke ha studert hva kunstnerskapet hans handler om særlig nøye.)

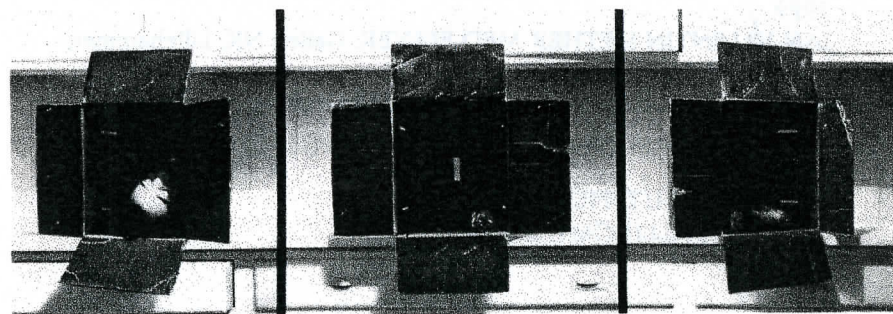
«Envelope» er en installasjon bestående av tre hovedkomponenter: et ekkelt, metallisk urytmisk lydbylde som nå og da bryter stillheten; en serie på fire konvolutter med tekster i; og en rekke konvolutter med fotografier av hva som var igjen av tre palestinske tenåringsgutter etter at det israelske militæret var ferdige med dem en dag sent i desember i fjor. Alle konvoluttene er vokset, forseglet. Altså en dobbel konvoluttering. Men likevel er innholdet lesbart for oss. Ikke helt tydelig, ikke helt tilgjengelig, men nok til at vi kan få en forståelse av hva de inneholder uten altfor store anstrengelser.

Tekstene er fra første halvdel av nittenhundretallet. Sæther har valgt ut fire forskjellige kunstmanifeste: futuristenes første manifest (publisert i *Le Figaro* i 1909), et dada-manifest, et manifest signert Artaud, og Bauhaus' manifest. De er lagt i brune standardkonvolutter størrelse C3, vokset inn og hengt på en stram, rytmisk rekke langs lokalets ene vegg. Nesten som et minimalistisk maleri. Deres militante stemmer bebuder en ny tid, et nytt samfunn og et nytt liv for det moderne menneske. Den utopiske visjon skal realiseres med den nye teknologiske og industris hjelp. Alle midler er tillatt. Brenn bibliotekene! Nye hus til hver ny generasjon! Strømledningsform menneskene! Vil de ikke, så skal de. Programmerklæringene er alle ganske brutale. I hjørnet til høyre for disse konvoluttene står en utfoldet tommestokk lent opp. Den er stram og stringent og poengterer ytterligere tekstenes budskap. Neste vegg er et trist syn. Et skrekkelig syn. Orker vi å se? Bør vi se? Har vi rett til å se? Har vi rett til å la være å se? Dette er spørsmål som naturlig oppstår når man betrakter disse tre maltrakterte kroppene. Neste spørsmål er: Hvordan kan noe sivilisert menneske få seg til å gjøre dette mot et medmenneske, om enn et avdødt medmenneske? Hvorvidt de døde før denne uhyggelige skjendelsen fant sted, vet jeg ikke, men handlingen er uansett så grusom at den er bortenfor enhver forståelse.

Fotografiene av de tre guttelikene som utgjør hovedelementet i dette verket, «This is my body», har blitt delt opp og satt sammen igjen i en usymmetrisk komposisjon. Umiddelbart, før øyet fanger opp hva det er man virkelig betrakter, kan det virke som et bysantinsk ikon, og det er ingen søkt tolkning, tatt i betraktning Sæthers ståsted. Sæther er religiøs, en kristen gnostiker, og han har fungert som prest i Ecclesia Gnostica de siste tolv år, ved siden av sitt virke som billedkunstner. I løpet av hele karrieren har han søkt å finne en måte å uttrykke åndelig visdom gjennom sine bilder som alle inneholder referanser til religionen og dens historier. I «This is my body» transformeres og sublimeres vår brutale virkelighet. Guttene blir til ikoner. Varsomt pakket inn i spesiellagede konvolutter. Vokset inn. Vi skal ikke glemme dette. Vi får ikke glemme dette. Men vi må heller ikke glemme skjønnheten. Bildene står som et sterkt men høytidelig og ærbødig minneskrift over alle ofre i væpnede konflikter. Over alle som har vært, er og vil bli utsatt for en slik grusom urett. Innimellom konvoluttene med fotografier, finner vi konvolutter med små, tegneserieaktige bilder av tanks, helikoptre og fjernsynsapparat, utstyrt med tankebobler. Den trivielle hverdagen og livene til de soldatene som til en hver tid må tjene sitt land. Tanker som surrer gjennom hodet: Det skal bli deilig med en dusj! Hvor er dropsene mine? Og den ene lille boblen over fjernsynsapparatet som sier: Dette er mitt legeme! En viktig ledetråd til forståelsen av utstillingen.

Det tredje hovedelementet, lyden, er en fallende mynt på et hardt betonggulv. Ujevne intervaller og et høyt lydnivå gjør opplevelsen nesten smertefull. En liten innvokset pengepose, diskret oppstilt på gulvet opp mot veggen gir et hint om hva man hører. For Sæther gir oss aldri hele historien. Han legger ut spor, peker i retning av hva han ønsker å si ved titler, og vever verkene sammen ved hjelp av symboler han har utviklet gjennom lang tid. Kontinuiteten i kunstnerskapet er sterk. Nøytrale objekter, containere: pappkartonger, papirposer, konvolutter, innsurrede knytter – med og uten et innhold.

Hanne Storm Ofteland

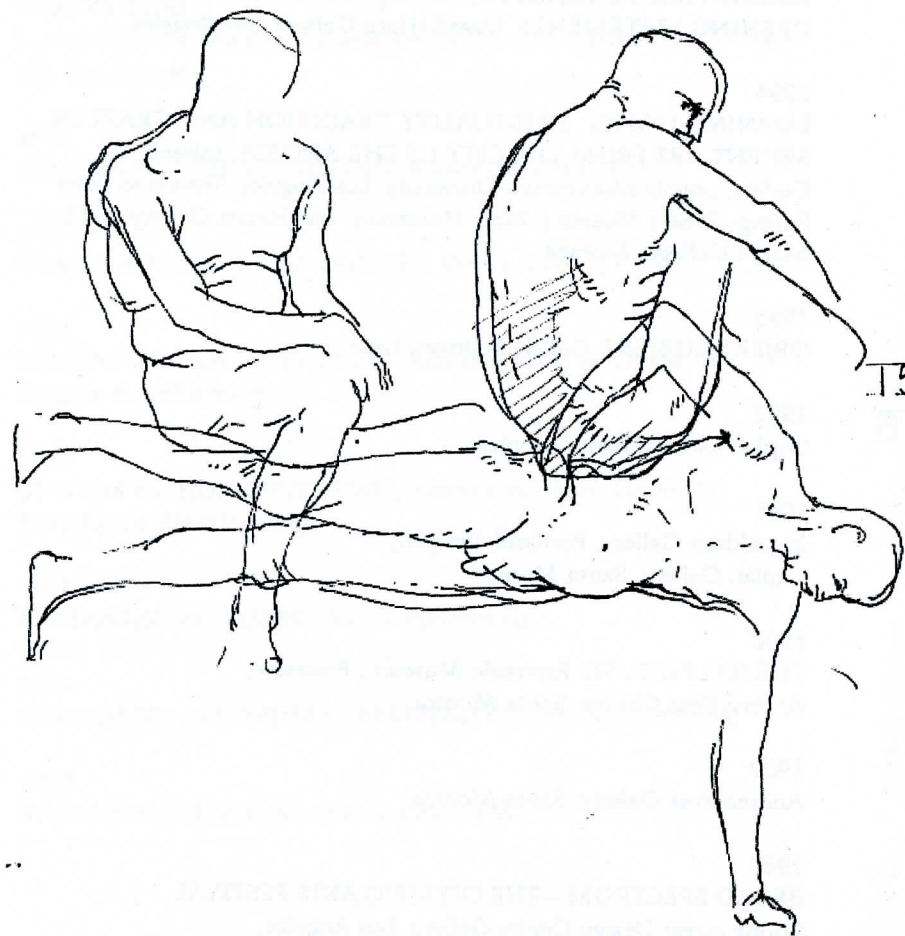
CURRICULUM VITAE

Separatutstillinger

- 2001: JAN VALENTIN SÆTHER | INPERMANENCE. Galleri Asur
1997: JAN VALENTIN SÆTHER: OBJEKTER. Galleri Asur
1993: *Drawings*. Bruchion Gallery, Los Angeles
1992: AN ARTIST IN EXILE: THE VILOSHIN LETTERS. Phoenix
Bookstore and Art Gallery, Santa Monica
1990: *Paintings, Sculpture, Drawings*. Andrea Ross Gallery, Santa
Monica
1986: *Paintings, Sculpture*. Dassin Gallery, Los Angeles
1985: *Paintings, Sculpture, Drawings*. Spring Street Design Center
Gallery, Los Angeles
1984: *Paintings*. Gallery One, Beverly Hills
1980: *Paintings, Sculpture, Drawings*. X-Art Gallery, Santa Monica
1976: *Paintings*. Seventh Street Gallery, Los Angeles
1972: *Malerier*. Kunstnerforbundet, Oslo

Gruppeutstillinger

- 2001
NORSKE BILDER 2001. Oslo Rådhus [City Hall, Oslo];
TRADISJON & FIGURASJON I 1970-ÅRENES MALERI. Haugar
Vestfold Kunstmuseum, Tønsberg;
OLE FADUM, DAG FYRI, JAN VALENTIN SÆTHER. STIKKORD:
FIGURATIV. Bærum Kunstforening, Sandvika 2001
- 1999
JAN VALENTIN SÆTHER MED ELEVER. Galleri NK, Lillehammer;
SKAARUTSTILLINGEN, Rogaland;
M-11 (Elleve elever av Mosebekk), Tegnerforbundet
- 1998
HARDANGERUTSTILLINGEN;
SKAARUTSTILLINGEN, Rogaland

ROMANTIKK OG REALISME. Blomqvist Kunsthandel, Oslo og
Kunsthuset, Oslo

1995
ROMANTIKK OG REALISME. Blomqvist Kunsthandel, Oslo;
OPENING STATEMENTS. Lizardi/Harp Gallery, Los Angeles

1994
BURNING LIGHTS: SPIRITUALITY, TRADITION AND CRAFT IN
RECENT ART FROM THE CITY OF THE ANGELS. Laband Art
Gallery, Loyola Marymount University, Los Angeles. Travels to Palm
Springs Desert Museum; Biola University; and Hearst Gallery and St.
Mary's College, Moraga

1993
OBJEKT/SUBJEKT. Galleri Bellman, Oslo

1992
Caplan Gallery, Santa Monica

1991
Ingvaldsen Gallery, Portland, Oregon;
Caplan Gallery, Santa Monica

1990
THE BIG PICTURE. Riverside Museum, Riverside;
Andrea Ross Gallery, Santa Monica

1989
Andrea Ross Gallery, Santa Monica

1984
BROAD SPECTRUM—THE OLYMPIC ARTS FESTIVAL.
Spring Street Design Center Gallery, Los Angeles;
STUDIO SPAZZAPAN PRESENTS FOUR ARTISTS. Spring Street
Design Center Gallery, Los Angeles

1983
PULSART INTERNATIONAL EXHIBITION. Luther Burbank Center
for the Arts, Santa Rosa;

SCANDINAVIA TODAY: SCANDINAVIANS IN LOS ANGELES.
Bridge Street Gallery, Los Angeles

1980
ANCIENT AND CONTEMPORARY SCULPTURE AND
PORTRAITURE.
J. Paul Getty Museum in cooperation with Loyola Marymount Univer-
sity, Los Angeles

1979
STATENS 92. HØSTUTSTILLING. Kunstnernes Hus, Oslo

1977
VENICE STUDIO SHOW, FACULTY. Venice, CA

1974
STATENS 87. HØSTUTSTILLING, Kunstnernes Hus. Travels to
Bergens Kunstforening

1972
STATENS 85. HØSTUTSTILLING, Kunstnernes Hus. Travels to
Trondhjems Kunstforening

1971
ROMANTIKN, REALISME. Oslo Kunstforening

1970
FIGURATIVT MALERI FRA SEKSTITALLET. Oslo Kunstforening

1968
VÅRUTSTILLINGEN. Kunstnernes Hus, Oslo

TRIPTYCH

Right panel (or random order)

The rush of love
from childhood through maturity
that angels bring
without the slightest touch of jealousy
renders earthly life so densely unreal
we fail to see with accuracy
that mortals also fly
Birth to sky

Center panel

In a famous moment
above the city of the Beast
rose Simon Magus the magician
Until the one they called the rock
he who also was a Simon
ruled flying out with hypocrisy and law
And so the magic falls
Flight to stone

Left panel

The stars above
are in time the dust below
and the blackness of the waiting room
the vastness of a zero
A single witness
gazing from a planetary crust
perceives an ancient light
whose source by now might well be ash
Dying into life

